

TANTÁRGYI ADATLAP SUBJECT DATASHEET

THEORIES OF SOCIAL COMMUNICATION

BMEGT43M108

I. COURSE DESCRIPTION

1. SUBJECT DATA

Course name

THEORIES OF SOCIAL COMMUNICATION

Course code

BMEGT43M108

Course type class

Kurzustípusok és óraszámok

<i>Type</i>	<i>Lessons</i>	<u>Type of assessment</u>
Lecture	4	exam
Practice	0	<u>Number of credits</u>
Laboratory	0	5

Course leader

<i>Name</i>	<i>Position</i>	<i>Email adress</i>
Dr. Lakatos Zoltán	assistant professor	lakatos.zoltan@gtk.bme.hu

Organizational unit for the subject

Department of Sociology and Communication

Subject website

<https://edu.gtk.bme.hu>

Language of teaching

magyar - HU

Curriculum role of the subject, recommended semester

Programme: **Kommunikáció és médiatudomány mesterszak - Digitális média specializáció (2018-tól)**

Subject Role: **Kötelező**

Recommended semester: **2**

Programme: **Kommunikáció és médiatudomány mesterszak - Kulturális iparágak specializáció (2018-tól)**

Subject Role: **Kötelező**

Recommended semester: **2**

Programme: **Kommunikáció és médiatudomány mesterszak - Kommunikációtervezés specializáció (2018-tól)**

Subject Role: **Kötelező**

Recommended semester: **2**

Programme: **Kommunikáció- és médiatudomány mesterszak - Kulturális terek specializáció (2016-tól)**

Subject Role: **Kötelező**

Recommended semester: **2**

Programme: **Kommunikáció és médiatudomány mesterszak - Vizuális kommunikáció specializáció (2018-tól)**

Subject Role: **Kötelező**

Recommended semester: **2**

Programme: **Kommunikáció- és médiatudomány mesterszak - Digitális média specializáció (2016-tól)**

Subject Role: **Kötelező**

Recommended semester: **2**

Programme: **Kommunikáció- és médiatudomány mesterszak - Kommunikációtervezés specializáció (2016-tól)**

Subject Role: **Kötelező**

Recommended semester: **2**

Programme: **KM mesterszak - Vizuális kommunikáció specializáció**

Subject Role: **Kötelező**

Recommended semester: **3**

Pre-requisites

strong Nincs

weak Nincs

paralell Nincs

exclusive Nincs

1.13 A tantárgyleírás érvényessége / Validity of the Subject Description

Approved by the Faculty Board of Faculty of Economic and Social Sciences, Decree No: 580251/13/2023 registration number. Valid from: 29.03.2023.

Approved by the Faculty Board of Faculty of Economic and Social Sciences, Decree No: 580251/13/2023 registration number. Valid from: 29.03.2023.

2. OBJECTIVES AND LEARNING OUTCOMES

Objectives

The questions of the social determination of communication occupy an important place in both the classical and the late 20th century. In twentieth-century and contemporary sociology. The course presents the most important theories dealing with the social force field of human communication. His point of view is therefore sociological, and his focus is on representations, or rather the action value of representations. Approaching the speech act theory from the perspective of social science, the constative/performative distinction is related to Weber's behavior/action dichotomy, insofar as action is distinguished from behavior by the subjective attribution of meaning. Both Austin and Weber find in society the power that turns mere communication and behavior into action. The primary question that preoccupies us could not be formulated better than the original title of Austin's epoch-making writing: *How to Do Things With Words?*— however, in the texts discussed here, the emphasis is more on the structured paraphrase of this question ("*How Things are Done With Words*"). During the course, we also discuss how we act and how they act on us with words without knowing it. The semester program is not a theoretical history, so we discuss the individual schools not in chronological order, but following the logic of the connections of the investigated phenomenon. We deal with the work of some authors before their theoretical antecedents, because in this way it is easier to recognize the historical importance of a more difficult classical text theory. The starting point is the theses of Austin's speech act theory, which fertilize sociological research. From here, the social context of the speech act interpreted as an action is only one step away, which we begin to examine on the basis of Bourdieu's works dealing with symbolic violence. The critical analysis of the effective (read: power) discourse provides useful clues for the investigation of the political publicity of late modernity, and even of the consumer markets that are increasingly influenced by representations. Understanding Bourdieu's theses, which interprets the linguistic market as a space defined by symbolic violence, requires the sacred vs. discussion of profane dichotomy, therefore we will also deal with Durkheim's sociology of religion for one occasion - without this being a detour in any sense. The examination of the social determination of categories and concepts leads to the work of Mead, who founded symbolic interactionism. The political aspects of communication have already been touched upon by Bourdieu, but we will deal more thoroughly in connection with Habermas' theory of publicness. Habermas and Bourdieu take opposing positions on issues of non-ruling/rational communication and the possibility of democratic politics: to understand the contrast, we study Habermas's theory of communicative action, with particular regard to the system/lifeworld dichotomy. We also deal with the political aspect of the latter through the crisis phenomena of late capitalism. In relation to Luhmann's systems theory, we examine the question of how suitable abstract models are for examining social phenomena, including communication. In the second half of the semester, especially when studying the texts of Habermas and Luhmann, we pay a lot of attention to the connections between language-using (~"understanding") systems and technology.

Learning outcomes

Knowledge

1. Solid knowledge of the most important social science conceptualizations needed to study the communication phenomena
2. Solid knowledge of conceptualization for studying communication and media phenomena
3. Basic knowledge of social institutions (law, language, religion, etc.).

Ability

1. Ability to recognize social and communication problems, and to choose appropriate solutions
2. Reliable use of professional language
3. Ability to make judgements in practical tasks, ability to make independent decisions

Attitude

1. Avoidance of being biased, prejudicial
2. Awareness of the historical and social embeddedness of cultural processes and institutions
3. Acceptance of one's own (Western) cultural traditions

Autonomy and responsibility

1. Striving to create a historically and politically coherent worldview
2. Responsible, professionally based social presence
3. Adoption and enforcement of professional standards.

Methodology of teaching

Lecture

Materials supporting learning

- (a) Bourdieu, Pierre (1974): *Censorship*. Bourdieu, Pierre (1993): *Sociology in question*. London, Thousand Oaks, New Delhi: SAGE. (90-93); (b) Bourdieu, Pierre (1974): *La censure*. In: Bourdieu, Pierre (1980) *Questions de sociologie*. Paris: Les Éditions de Minuit. (7-55)(a) Bourdieu, Pierre (1982): *A lecture on the lecture*. In: Bourdieu, Pierre (1990): *In Other Words*. Stanford, California: Stanford University Press. (177-198); (b) Bourdieu, Pierre (1982): *Leçon sur la leçon*. Paris: Les Éditions de Minuit. (7-55)(a) Bourdieu, Pierre (1991): *Language and Symbolic Power*. Cambridge: Polity Press. Introduction (32-34); I. *The Economy of Linguistic Exchanges* (37-102); II. *The Social Institution of Symbolic Power* (105-159) / (b) Bourdieu, Pierre (1982): *Ce que parler veut dire* (a) Luhmann, Niklas (2006): *Bevezetés a rendszerelméletbe*. Budapest: Gondolat Kiadó. II/1. *A nyíltrendszerek elmélete* (43-64); II/2. *A rendszer mint differencia (formaanalízis)* (65-87); II/3. *Műveletizártság* (88-95); II/4. *Önszerveződés, autopoioézis* (9(a) Luhmann: *Bevezetés a rendszerelméletbe*. IV. *Értelem* (207-232); V. *Pszichikai és szociálisrendszerek* (235-270); VI. *A kommunikáció mint önmegfigyelő művelet* (271-296) / (b) Luhmann: *Einführung in die Systemtheorie*. Heidelberg: Carl-Auer-Systeme Verlag

- (a) Mead, George Hebert (1973): A pszichikum, az én és a társadalom szociálbehavioristaszempontról. Budapest: Gondolat. I. A társadalmi behaviorizmus nézőpontja (5-45) / (b) Mead, George Hebert (1972): Mind, Self, and Society (From the Standpoint of a So(a) Mead: A pszichikum, az én és a társadalom... II. A pszichikum (46- az egész fejezet) / (b) Mead: Mind, Self, and Society. II. Mind (42-134) Austin, J. L. 1990. Tettek ért szavak. Fordította Pléh Csaba. Budapest: Akadémiai Bourdieu, Pierre (2002): A gyakorlati észjárás. Napvilág Kiadó, Budapest. 6. A szimbolikus javagzdasága (147-184) Durkheim, Émile (2002): A vallási élet elemi formái. L'Harmattan. Konklúzió (377-403) Habermas, Jürgen (1993): A társadalmi nyilvánosság szerkezetváltozása. Budapest: Századvég/Gondolat. I. A polgári nyilvánosság típusának propedeutikai elhatárolása (51-80); III. Anyilvánosság politikai funkciói (116-153); V. A nyilvánosság társadalmi str Habermas, Jürgen (2011): A kommunikatív cselekvés elmélete. Budapest: Gondolat. I. kötet/3. fejezet (195-236); Társadalmi cselekvés, célszerűség és kommunikáció Habermas, Jürgen (2011): A kommunikatív cselekvés elmélete. II. kötet/6. fejezet (356-413); Rendszerés életvilág Habermas, Jürgen: Válságtendenciák a kései kapitalizmusban. In: Habermas, Jürgen (1996): Válogatott tanulmányok. Budapest: Atlantisz. (59-139) Habermas: A modernség: befejezetlen program. In: Válogatott tanulmányok (259-281) Némedi Dénes (1996): Durkheim. Tudás és Társadalom. Budapest: Áron Kiadó. 10. Avallásszociológia mint szociális episztemológia (272-319) Pléh, Csaba (1990): A szaván fogott szó. In.: Austin: Tettek ért szavak (7-25).

II. SUBJECT REQUIREMENTS

TESTING AND ASSESSMENT OF LEARNING PERFORMANCE

General Rules

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények értékelése: 1. Az aláírás feltétele a félévközi zárthelyi dolgozat legalább elégséges teljesítése. Ha tehát valaki írt egy legalább elégséges zh-t, akkor aláírást kaphat függetlenül attól, hogy jött-e vizsgázni, illetve hogyan sikerült a vizsgája. Ha a zh-ja nem sikerült legalább elégségesre, akkor nem kap aláírást, és nem vizsgázhat. 2. A félévközi zh, továbbá az írásbeli vizsga mindegyikének legalább elégséges teljesítése. A végső osztályzatot a zh és az írásbeli vizsga súlyozott átlaga adja: A legalább elégséges végső osztályzathoz szükséges mindkét számonkérés külön-külön legalább elégséges szintű teljesítése. Ha tehát valaki pl. ötös zh-t írt, de a végső (javítás utáni) vizsgajegye elégtelen, akkor a végső osztályzata nem elégséges, hanem elégtelen. A félévközi zh a félév végi póthéten pótolható vagy javítható: a végső eredménye a jobb osztályzat lesz. A vizsgázás feltétele az aláírás, azaz a legalább elégséges zh. A jeles osztályzat feltétele, hogy a hallgató ne csupán a kötelező szakirodalmat ismerje, hanem bizonyítsa, hogy az elsajátított ismeretek alapján képes önálló gondolkodásra. A számonkérések ennek megfelelően kétkérdéstípusból állnak: a szakirodalommal kapcsolatos ténykérdések; konkrét probléma elemzése, ún. "esszé" kérdés. Esszé-feladatból a vizsgán kettő is lesz, melyek egyenként is nehezebbek (ezért a végső osztályzatban nagyobb súlyt képviselnek), mint a zh-k esetében. A félévközi zh alkalmával a zh-t közvetlenül megelőző tanulmányi héten vett anyagot nem kérjük számon. Afélévet záró írásbeli vizsgán minden témakörből szerepelhet kérdés. A rendelkezésre álló idő a zh-nál 90 perc, a vizsgánál 120 perc; segédeszköz nem használható.

Performance evaluation methods

Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részletes leírása: Részletteljesítmény-értékelés: Aláírás kétféleképpen szerezhető: a) Aláírást érő órai kérdés Nem minden oktatói kérdés megválaszolásáért jár aláírás, csak azokéért, amelyekkel kapcsolatban előre jelzem, hogy aláírás jár értük. Az aláírás feltétele, hogy a válaszon átjöjjön a téma mindennapi sztereotípiákat meghaladó ismerete, illetve elvárható alaposságú indoklás. Nem feltétel, hogy a témáról "ugyanazt" tudjuk; az sem, hogy egyetértsünk. Aláírást érő kérdést mindig az éppen tárgyalt témára vonatkozóan teszünk fel, és csak egyszer. Ha óra közben senki nem válaszolta meg, később (pl. óra vége felé, e-mailben, a következő héten, stb.) nem lehetséges visszatérni rá, az a lehetőség elmúlt. Továbbá csak a még aláírást nem szerzett hallgatók válaszolhatnak — a katalógus alapján mindig tudom, kik a lehetséges válaszadók. (Aláírást már — akár korábbi félévben — szerzett hallgatónak nem ér egy ilyen kérdést felszólítás nélkül elsőnek megválaszolni. Abban az esetben, ha nincs jelentkező, előfordulhat, hogy megkérdem, hogy az aláírással már rendelkezők közül tud-e valaki válaszolni.) b) Félév végi zárthelyi dolgozat A félév végi zárthelyi dolgozatot mindenkinek meg kell írnia. Akik a félév során nem szereztek aláírást órai kérdés megválaszolásával, erre a félév végi zh megírásával tehetnek próbát. Esetükben az aláírás feltétele a legalább elégséges zárthelyi. 1. Összesítő teljesítmény-értékelés: Itt két lehetőség van: akiknek zh-től függetlenül van aláírásuk (órán érdemben megválaszolt kérdés után, lásd fentebb: 1.a) megírhatnak egy "haladó" félév végi zh-t, amelyre kapott osztályzatukat, amennyiben az legalább elégséges megkapják megajánlott végleges osztályzatként; azoknak az esetében, akik nem kaptak aláírást órai válasz után (lásd fentebb: 1.b) a zh- és az írásbeli vizsgaosztályzatuk súlyozott átlagából számítjuk a végleges osztályzatot: $jegy = (zh + (vizsga \times 2)) / 3$ 2. Megjegyzés: a 2.b kategóriába tartozó hallgatók, amennyiben az első próbálkozási lehetőség alkalmával írt zh-juk legalább elégséges, a pót zh-n választhatják a "haladó" zh-t, és az arra kapott, legalább elégséges osztályzat megajánlott vizsgaosztályzatnak minősül. Fontos különbség azonban az 1.a kategóriába tartozókhöz képest, hogy a végső osztályzat az ő esetükben csak a fenti, súlyozott átlaggal számítható — azaz nem kérhetik az első zh-osztályzat figyelmen kívül ha

Proportion of performance evaluations performed during the diligence period in the rating

- short papers or midterm tests: 33

Proportion of examination elements in the rating

- exam: 66

The condition for obtaining the signature, validity of the signature

Az aláírás feltétele a félévközi zárthelyi dolgozat legalább elégséges teljesítése.

Grading

Excellent	95
Very good	80-95
Good	70-79
Satisfactory	60-69
Pass	50-59
Fail	< 50

Correction and retake

Retakes and make-ups are regulated by the University's Code on Education and Examination.

Study work required to complete the course

classroom attendance	56
preparation for classes	34
preparation for midterm tests	30

homeworks	10
reading	20
total	150

Approval and validity of subject requirements

III. COURSE CURRICULUM

THEMATIC UNITS AND FURTHER DETAILS

Topics discussed during the semester

[1] Kommunikatív aktus, performativitás [2] Szimbolikus erőszak I.: Beszédaktusok [3] Szimbolikus erőszak II: A szimbolikus javak gazdasága [4] Rituálék és "eredendő" kategóriák: szent és profán [5] Szimbolikus interakcionizmus I: Szociálbehaviorizmus Szimbolikus interakcionizmus II: Pszichikum [6] Reprezentatív vs. kritikai nyilvánosság I: Definíció, funkciók [7] Reprezentatív vs. kritikai nyilvánosság II: Történeti fejlődés [8] Kommunikatív cselekvés I: Cselekvéstipológia [9] Kommunikatív cselekvés II: Rendszer és életvilág [10] Válságtendenciák [11] Rendszerelmélet I: Differenciálódás, önszerveződés [12] Rendszerelmélet II: Értelemrendszerek és kommunikáció

Lecturers participating in teaching

Approval and validity of subject requirements